

יום שבת

5:18

בפ"ד

כינוס שבת

4:17

מיכאל יצחק מליק ואברהם פולדמן ה"ד
 שנפלו עקחש בקרבות רמת הגולן במלחמת יום כיפור, תשל"ד

שנה שלושים ושמונה, גלון מס' 4

פרשת וירא, מרכזון תשע"ז

גלוון זה יוצא לאור בחסות עיריית רחובות, המחלקה למורשת ישראל

אברהם אבינו כМОות לאהבת האדים

בפרשה שעברת - "לך-לך", מצטווה אברהם: "לך מארצך וממולדתך ו מבית אביך" (יב, א). ציווי זה מתק את אברהם מכל האנשים בתוכם גדל, ומתurbותם, ומורה לו להיות "לך - לעצמך", כפי שחז"ל אמרים, שהוא נקרא "עררי" - לפי שכל העולם מעבר אחד והוא נצווה להיות מהעבר השני. ציווי זה נועד להזכיר את אברהם להיות "אבי האומה" שנועדה להיות "עם סגולה". בסופה של פרשת "לך-לך", מצטווה אברהם על ברית המילה, שנועדה לתת ביטוי גופני חיצוני, לשוני שבין כל האנושות לבין צאצאיו.

בפתח פרשتنا, פרשת "וירא", מראתנו לנו התורה כיצד הבין אברהם את היותו אבי עם הטוגלה. התורה מתארת באירועים יוצאת דופן, את התנהגותו של אברהם כלפי שלווה עובי אורח, שעלי פי חז"ל, נדמו לו כשלואה ערבים עובדי עבודה זרה. הוא, אברהם, בזקנותו ובכابו מחמת ברית המילה שעבר רך ימים ספרורים קודם לכך, ישב בפתח האוהל בחום היום, ולמרות שהוא זוכה באותו מעמד לגילוי שכינה, כאמור: "וירא אליו ה'", בראותו את שלושת האנשים, הוא מבקש את סlichtת ה' ואומר: "אדוני, אם נמצאתינו חוץ בעיניך, אל תעביר מעליך" (שם, פסוק ג). "סליחה" – אומר אברהם לה', יש לי אוחרים, لكن, המתן נא לי עד שאטאפה בהם. אחר כך הוא מורה לשירה למהר ולאפות עוגות, והוא עצמו רץ ובורח עעל רך נטב, כדי להזכיר לאורחיו שעודה ביד המלך, וכל זאת עשויה אברהם, למיין שלושה אנשים פשוטים שנדמו לו בעובדי אלילים.

כך הבין אברהם את היותו אבי האומה הנבחרת. לא התנסהות ולא גזענות, אלא, להיפך. החבירה, על פי הבנתו של אברהם, מחייבת אותו לכבד כל אדם באשר הוא אדם, מעצם היותו נברא בצלם אלקים" (א, כז). ואמנם כך יש לנווג כלפי כל אדם, על אחת כמה וכמה, כך יש לנווג כלפי כל אחד מעם ישראל.

אבלו עוד דוגמא ומופת מפרשتنا לעניין זה, מהתנהגותו של אברהם אבינו: כאשר מציע אברהם לשולות אורחיו להתרחර אצלו, הוא אומר: "ייקח נא מעט מים ורוחזו רגלים" (יח, ד) ובהמשך שם, פסוק ה': "ואקחה פת לחם וסעדו לבכם". על הלחם איןנו אמור אברהם "מעט" – מודיע רק על המיסים! אלא, רוצה לומר אברהם, שכשאני לוקח את הלחם, זה יהיה טרחותי ואני נקי כבאותו. אך את המים יביא אחד מנערי, שואב המים, ואם הטרחה היא של الآخر, גם אם מדובר בערך עבד, לא אכיביד עליו, כי גם הוא אדם הנברא בצלם.

דב סלע

גלוון זה מוקדש על ידי דב סלע נ"ו
לע"נ אמו, מורת מרים בת ר' יצחק ע"ה, נלב"ע כ"א במרחzon תשע"ז

תנצ"ביה

הבר' המערבת: הרב אברהם פום, משה רוזן, נפתלי שער, יהודה מליק
העריכה בסיעור ארכוי כל י"ד ברודמן" ללימוד תורה וධינת, בית ספריא, רחובות
טלפון: 054-4233763 08-9412048
אתרם באינטרנט: www.pirsuma.com/siach
הדפסה: דפוס שטר. רחובות טל. 08-9475106

ובבל עישׂו בכוֹרֶךְ וְהָא אַוקְמוֹהָ.] תרגום: וכי יפה הוּא לְצִדְיקָה עַיְקָב, להליף ר' שומם בס' ע"ז הטמא ל'ומר י'אי ע"ש? אלא, י'על עלי' אַנְכֵי טעם בשתא, ועל' ע"שׂו בכוֹרֶךְ שׂוֹמֵן זָקִיפָּסִין, שעינוגים מפיד אותם. פירושם, אַנְכֵי הוּא כי שאנִי, ב'יאיר חכמוני, שיעקב החתני, עקיב, אבל' ע"שׂו בכוֹרֶךְ." כך ביאורו חכמוני, שיעקב בברית לא שינה דבריו] (זהר - וישלח קס"ע, י"ב).

שיח באור החיים

וְתִכְחַשׁ שְׁרָה

על כך יש לה אברחם בגין, שראו לרבות והאמור כי צחוקת? – אומר ה' אברחם: לא, כי חתקת' – פירוש, היינו שאנו הוא שותך ימי עזקה, כי בוה חתקת' ימי שיתקנתה האדים בפיו בפרוש, וכן וርכיהו באגנו ע"ה שדבר המרעה הווא, יומודה ועוזב ירוחם" (משל כת, יג) "אוור החיים" בראשית יט, ט, ד"ה (ותכחש שורה).

על פי דברי על "אוור החיים", למדים אתן, כי התורה אינה מתארת יוכוח בין הקב"ה לשרה, אלא עצה שנענת לה אברחם להודות על החטא. כמאמר תחלתו של הפסוק המוצט בדרכיו, כי דרך הסתsuma והיכסיו לא גצלחה. אלא, אך ורק הודהה והכרה בחטא, ומונעך כי תיקונו.

הרב אבי שיש

הרב אבִי שִׁישׁ

"חנוך לנער"

המלכים הבאים לבקרו. יוזעט המדרשים חמיהו תפקיד כל אחד מהם וכן התיאור של חמיהו של אברהם להכיניס אורחים בכל קורתה, על אף שהיוה והיום השלישי למלתו. והנה כאשר מלכים מגינים אל אברהם, הוא מציע להם יין, ד-ה, מלמד שאפה להם תשעה סאין ושות לתוכם שלוש בהמותו".

בהתאם לכך, אמר ר' שמאי: "וְהוּ מִכְלָל
את כל האדם בסבר מvais יפות". לפאורה, מה הקשור בין שני דברים
אמירויות אלה של שמאי? יתו' למוציאו כאן קשר שיש, הונגע
לשני עניינים חשובים התוופשים חלק חשוב במשמעותם של כל
יוורי: לאחר, מצוות הצדקה והאמת, מצוות הוכננות אורחים.
הרמב"ם (מונת עניינים יז, יד) פוסק, שאחת המעלוות
בצדקה היא, חנtinyה בסבר מvais יפות. לעומתו, להאר נימין
גם למסכן ולזוקק. משמעו, שהחנות הפנים היא חלק בלתי
נפרד מצוות הצדקה. הוכננת אורחים יכול להחשב כחלק
הארוח רואה שפניו של המארח וזוממות, יתבישי לאכול כדי
ונגליים. ודייוו יש באו מנת הראות להתקבב. אברהם במלואו
המת קש. ואקחה פט לחס ופעדו על ברכם, כי על גן
ברךם על עבדכם, וילאקו: כן עזשה כאיש דרבך". אברהם
מציע לאורחו את המינויים הנדרש לקבלת אורחים, החולפים
לכל פנו "קחם היום" (שם, פסוק א'). כאן מגע התיאור של
התקבבות, אותה מגיש אברהם לפני אורחו והטרח המשובבה
שהוא טורה בה. (שם, פסוקים ו-ח): "וַיַּעֲשֵׂה אֶבְרָהָם קָהָלָה
אל שׂרָה, וַיֹּאמֶר: מָהִרִי, שֶׁלְשָׁאוּמִים קָמָת סְלָת, לוֹשִׁי וְשִׁלְיָא
אנְטוּ, וְאֶל הַבְּקָר וְאֶל אֶבְרָהָם. וַיַּחֲזַק בְּךָ וְנַזְבֵּן וְנוֹעֵן
נְפָרֵד וְנִסְפֵּר לְעֵשָׂות אֶת. וַיַּחֲזַק קְפָאָה וְוַלְבָד בְּךָ וְבְקָר אֲשֶׁר
אֲשֶׁר וְנוֹעֵן ולפניכם, וְהוּא עַמְדָע עַלְקָם פְּתַת חַנְךָ וְאַלְלָיו". גם אם
לא נתיניחס לדברי הנגרה בכבא מוציאו פ', ב', שמדובר בשלושה
וגולים, ודייוו יש באו מנת הראות להתקבב. אברהם במלואו

הנה כי כן, מלמדנו אברהם אבינו, שבdíbor יש לצמצם ככל האפשר, כדי שהאורות לא ייחסו להיכנס, אך בשעורים רבים, ומי מקבל את כל האדם פסנתר פנים יפות" אמרו:

כפתלי עאר

אמור מעט ועשה הרבה

פרשנו מוחילה בთיאור המפוש של אברהם עם שלושת המלכים הבאים לבקרו. ידועים המדרשים המייחדים תפקוד כל אחד מהם וכן התיאור של כמיהתו של אברהם להכניס אורחים בכל קורתו, על אף שהיה והיום השלישי למלתו.

בראשית יח, ד-ה), מלמד שאפה להם תשעה סאיין ושות להם שלוש בהמות".

בחמשך אותה מונה באבות, אומר שמא: "וְהוּי מִכֶּל אֵת כָּל הָאָדָם בַּסְּכָר פִּים יְפֹתָת". לכאורה, מה הקשר בין שתי אמרויות אלה של שמא? יתו록 למוצאו כאן קשור ישוי, הנוגע לשני עניינים חשובים התופסים חלק חשוב במשמעותו של כל יהודו: האחד, מצוות הצדקה והאהר, מצוות הנconstת ואורחים. **הרבב"ס** (מתנית עניין יז, יד) פוסק, שאחת המעלות בצדקה היא, חנtinyה בסבר פנים יפות. לעומתו, להoir פנים גם למסכן ולזוקק. משמעו, שהארות הפנים היא חלק בלתי נפרד מצוות הצדקה. הכנסת אורחים יכול להחשב כחלק ממצוות הצדקה וכן כaan חשובה הארות הפנים, שכן כאשר האורה רואה שפניו של המארח זוממות, יתבונש לאוכל כדי שובע.

הנה כי כן, מלמדנו אברהם אבינו, שבידור יש לצמצם ככל האפשר, כדי שהארוח לא יהסס להיכנס, אך כשבורים מהלכה למעשה, אכן "כל המרבה הרוי זה משובח". **נפתלי יערוי** והנה כאשר המלכים מניעים אל אברהם, הוא מציע להם (ויל, ד-ה): "יְקַח בָּא מַעַט פִּים וְרַקְצָיו וְשַׁעֲדוֹן לְבָכָר, כִּי עַל כֵּן גַּמְתָּ קָצָר. וְאַקְהָה פַּת לְחֵס וְשַׁעֲדוֹן לְבָכָר, כִּי עַל כֵּן גַּבְרָתָם עַל עֲבָדָם, וְאַקְרָבוּ: כִּי מַעֲשָׂה פְּאַשְׁר דָּבָרֶת". אברהם מניע לאורחו את המינויים הנדרש לבבלת אורחים, החולפים על פניו "קָלָם הַיּוֹם" (שם, פסוק א'). אכן מנייע התיאור של תחרותרבת, אותה מגיש אברהם לפניו אורחיו והטרחה המורובה שחווא טורה בה. (שם, פסוקים י-ו): "וַיַּמְרֵר אַבְרָהָם קָאָתָלה אֶל שָׁרָה, וְאֵיךְ: מִקְרֵי, שֶׁלֶשׁ סָאִים קְמֻטָּה סְלָתָה, לְשִׁי עַשְׁי אֲגֹנְתָה. וְאֶל פְּקַדְרָה רַץ אַבְרָהָם, וַיַּקְחֵת בָּן בְּקָר רַךְ טָוב וַיַּפְנוּ אֶל שְׁעָר זְנוּמָר וְשְׁמַר לְשָׁעַות אֹתָה. וַיַּקְחֵת קְפָמָה וְחַלְבָן וְקוּן פְּקָדָר אֲשֶׁר אֲשֶׁר וַיַּפְנוּ לְפָנָיהם, וְהוּא עַמְדָה עַל יְלִקְמָם פְּתַת קָצָר נַיאָלְלִי". גם אם לא נתיניחס לדברי הנגרה (בנבא מוציאע פ, ב), שמדובר בשולשה געלים, עיין שי שכן מהה הראייה להתקבב. אברהם בן תשעים תשע, כואב את קאב המיליה ובכל זאת בר בעמו אל הבקר, איינו שולח את מי מושרתיו לעשות ואת.

על המשנונה במסכת אבות (א, טו): "אָמַר מַעַט וְעַשְׂה גַּרְבָּה, וְהוּי מִכֶּל אֵת כָּל הָאָדָם בַּסְּכָר פִּים יְפֹתָת" אמר

מוליכין אותו" (מכות י, ב), קשור גם באמצעות: בהתאם מה שהוא רוצה להאמין, ונתנים לו. אם האודס מגביל את האמונה בברואו ופועל רק בדרך הטענה לשגש מובקשו, גם הוא יתן לו על פי חוקי הטענה, אך אם אטען בכל לבנו רק בברוא ובטענה בו, הרו נעל, בכח התרמלה, לחשוג דבריהם גם בגיןו להסתברות טבעית – "הבטוחה זה, חדס טיסונגנו" (תהליכיים י, ב). לא רק צדוקים יכולים לשוע את הטענה ברוצנים, אלא גם בני יש פוטנציאלי זה. אבל לו לחשוב, או לדבר דיבורים, המעמידים על חוסר אמונה או על אי-ירולם, כי כך האודס באמת מגביל את עצמו וממייל גם מגביל את רצון כי לעור כל אנלוגו בשולב תינוק – שרבב הפשרי – עזיבה.

וכך גם מומר החרב יגאל בון שליט'א, שלפעמים, עם חוסר הבטיחון שלו בה, אוו בעצמנו כובלים חיו איז ידי הקב"ה לעז悠 לנו. למשל, אמרם חז"ל: "קשה מונתו של אדם בקריעת ים סוף" (פסחים קח, א), ולכן קשה: וכי יש מהשו שקשה לקב"ה לעשותו! אלא הקושי נובע מהאדם עצמו, שהוא בלבו: איך אתחפרנו הרוי אין לי מڪצוע נחשק וכדומה. בכך הוא גורם לה, שאגם לו יהיה קשה" לפרנס...

מנחם אדלשטיין

שי שאלת רטורית, שכל אחד מאיתנו, כל ילד, יודע
tot את התשובה עליה. אבל לפהמים, יש אצלנו מעד
אזכור השכלית, בין יישום דעתה, הכרה – זו, בחוי
ם. כך היה גם עם שרה, שלפ' פי המדרש (תנומוא,
ס, סימן יב) הייתה מבקשת על גופה ואומרות: מעים
אבל, אפשר שטוענים עברו? וקשה: למה צריך להזכיר
פעמים ששרה צחקה בקרבה? ועוד, למה ה' מופלא
כך שורה, היה ה' היא הייתה בnal שאין סיכוי שתלך
ה' לא יכולה מובן!

אל, הקב"ה מצפה מרוחה, שהייתה בעלת אמונה
שתאמינו אפילו אם בדרכ' הטבע נואר הדבר כבלתי
אל, הנה גם אמונה צדיקים לעתים אין שאלת
ונומר לנו, בעומדים מול עניין על טבעי. גם משה שואל
איך יטפח בשערם, וה' ענה לו: "קַדְחֵ הַתְּקָאָרִי"
ר' אי, כן.

כל זאת, עליו לחתוץ ולהאמין, שכן דבר שיכל
כגד רצון ה'. הוא ברא את הטבע וחוקיו, וברצונו
שנותו – והוא אמר זכייה, הוא צעה ויעמבד" (ותהילים לא,
יע החיבור על בת רבי חנינא בן דוסא, שהתחלף לה
חוומך ברורות שבת. אמר לה אביה: "מי שאמור לשמן
, הוא יאמר לחומר וידלק" (תענית כה, א).
לכור, שהיסוד ש' בדרכ' שהאדם רוצה לילך בה,

פינת
ההאבה

"קידוש במקום סעודה"
מה נחשב לסעודה? (ב)

שבת שערבה למזרן, שכדי לצאת ידי חותם "קידוש במקומות סודדה", יש לאכול כזיתות מת ובוחס ליוון, ה"משנה ברורה" (ר'עג, ס"ק כה) הכריע, שבקידוש הלילה - אין להקל בשתייתין, אם לא בשעת הדחק, ואפיינן אם שותה רבעתין או מלבד היין של כנס הקידוש. ובקידוש הימים - יכול להקל בשתיית היין ומספיק בראשית אמרת

נושך לפרטן:
מייך עגבבים – דעת רוב הփוסקים, שדינו כיון. אמונם, הרוב
וישך שלום אלישיב ("שבות יצחק" – סוכות, עמוד ג'ן) טובר,
 שימושבר שאוין וזה בא, כיוון שאוין סעד. מכל מקום, כיוון שאוין
 ראייה בדורותם לבך, אם ספק על כך שמייך עגבבים יחויב בסעודה – לא
 יהוור ויקדש, אלא יshanע קידוש מאוחר.

מזרות – על דברי היישובן ברורה" וועג, זה שיק מועל ל'קידוש במקומות טהורה", כתוב ה'משנה ברורה" (עמ', ס"ק כה), של שכן שackyת מזרות כוועילה.

הרברט אריה ויזל